

Rökfri arbetstid och tobaksfria möten

Policy och riktlinjer för anställda och förtroendevalda i Bjurholms kommun

Föreskrifter

Plan

Policy

Program

Reglemente

Riktlinjer

Strategi

Taxa

Antagen	Giltig från och med	Dokumentansvarig
Kommunfullmäktige 2016-10-24 § 51	2016-11-16	Kommunchef

Bakgrund

Arbetsgivaren svarar för att en arbetstagare inte mot sin vilja utsätts för tobaksrök i den arbetslokal eller det liknande utrymme där arbetstagaren är verksam (Tobakslagen 1993:581, 2§).

Enligt tobakslagen (1993:581, 2§) är rökning förbjudet på skolgårdar och på motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.

Kommunfullmäktige beslutade 2015-10-26 (§38) att införa rökfri arbetstid, tobaksfria möten inom Bjurholms kommuns verksamheter samt (§39) att rökning vid byggnader med kommunal verksamhet endast är tillåten om där finns en anvisad plats från och med 2017-01-01. Beslutet gällande rökning vid byggnader avser fastigheter, områden och gårdar som inte omfattas av specifik lagstiftning eller särskilda beslut.

I Bjurholms kommuns folkhälsopolitiska program 2015-2018 (KF 2014-10-13 §48) har tolv viljeinriktningar antagits varav följande två särskilt berör detta område.

” Ökad hälsa i arbetslivet.

Bjurholms kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare och verka för nyttjande av friskvårdande aktiviteter bland kommunens anställda.”

” Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och dopning samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Bjurholm ska i enlighet med det nationella övergripande målet för ANDT-politiken verka för att vara ett samhälle fritt från narkotika och dopning. Genom förebyggande arbete och information bland barn, unga och vuxna ska bruket av tobak, alkohol och andra beroende- och skadeframkallande medel minska. ”

Syfte

Syftet med policy och riktlinjer är att förtydliga innebörden av rökfri arbetstid och tobaksfria möten i Bjurholms kommuns verksamheter samt tydliggöra det stöd kommunen avser att ge anställda.

Målgrupp

Rökfri arbetstid och tobaksfria möten gäller förtroendevalda i samband med uppdrag samt anställda med Bjurholms kommun som arbetsgivare.

Inhyrd personal eller personer med tillfälliga uppdrag i kommunen omfattas då de befinner sig inom kommunens verksamhetsområden.

Beslutet gällande rökfria miljöer gäller utöver ovanstående målgrupper även medborgare och besökare då de befinner sig i någon av kommunens verksamheter/lokaler.

Giltighetstid

Rökfri arbetstid, tobaksfria möten samt rökfria miljöer vid byggnader med kommunal verksamhet införs enlighet fastställt beslut i Bjurholms kommun från och med januari 2017.

Anställda som avser sluta med sitt tobaksbruk innan beslutet om rökfri arbetstid och tobaksfria möten träder ikraft 2017-01-01 erhåller, efter förankring med personalavdelningen, stöd utifrån fastställda riktlinjer under 2016.

Policy

Bjurholms kommuns strävan är att erbjuda en arbetsmiljö där samtliga anställda ges förutsättningar till att trivas och må bra. I en organisation är alla varandras och andras förebilder. Att vara tobaksfri är en av de viktigaste faktorerna för att uppnå och vidmakthålla hälsa¹. Att arbeta för ökad hälsa och ett minskat tobaksbruk är ett långsiktigt och hälsofrämjande arbete.

I Bjurholms kommun är arbetstiden rökfri och möten under arbetstid tobaksfria, detta som ett led i att nå en bättre arbetsmiljö samt verka för att brukare och anställda inte ska utsättas för tobaksrök mot sin vilja.

Kommunen ska genom att anställda och förtroendevalda verkar i en rökfri miljö främja folkhälsan i kommunen samt vara ett föredöme för den uppväxande generationen. Kommunen ska genom detta vara en förebild, för att ungdomar ska välja en tobaksfri livsstil.

Definitioner

Arbetstid:

I arbetstid inräknas betald arbetstid för anställda samt tid som ersätts med mötes- eller förrättningsarvode för förtroendevalda.

I arbetstiden ingår pauser som exempelvis "fikarast".

I arbetstiden ingår inte raster såsom exempelvis lunch/middag eftersom detta är fri tid/ledig tid.

Brukare:

Person som är föremål för en kommunal tjänst såsom exempelvis kund, klient, medborgare, mottagare av äldreomsorg, barn inom skola och barnomsorg med flera.

Möten:

Med möten avses alla typer av träffar och sammankomster i kommunal verksamhet som sker inom ramen för tjänsteutövande eller förtroendeuppdragets utförande. Tobaksfria möten ska hållas enligt nedanstående:

- Samtliga möten som involverar barn och ungdomar.
- Planerade möten samt i samband med den vardagliga kontakten med brukare.
- Planerade externa och interna möten.
- Oplanerade möten i kommunal verksamhet som sker inom ramen för tjänsteutövande eller förtroendeuppdragets utförande ska i möjligaste mån hållas tobaksfria.

Ansvar

Samtliga anställda och förtroendevalda har ett personligt ansvar för att följa satta riktlinjer samt stödja sina kollegor i detsamma.

Vid möten ansvarar chef, arbetsledare, ordförande eller i annat fall sammankallande för att vid behov upplysa om fastställd policy och beslutade riktlinjer.

Ansvarig chef/arbetsledare ska på varje arbetsplatsträff samt i det årliga medarbetarsamtalet lyfta arbetsmiljöfrågor vilket även inbegriper efterlevnad samt respekt av fastställd policy och riktlinjer gällande rökfri arbetstid och tobaksfria möten.

Arbetsgivaren erbjuder kommunens anställda stöd vid tobaksavvänjning.

¹ Policy, Tobaksfritt landsting, reviderad 2014, Västerbotens län

Riktlinjer

Kommunen ska verka för att ge anställda samt förtroendevalda ökad kunskap och medvetenhet i tobaksfrågor samt dess påverkan på hälsan.

Anställda och förtroendevalda

- Alla ansvarar, enskilt och gemensamt, för att bidra till en rök- och tobaksfri arbetsmiljö
- Anställda som önskar ska erbjudas stöd till tobaksavvänjning.
- Rökning (under ledig tid/rast) får ej utföras i arbetskläder i de fall sådana finns.
- Vid rökning (under ledig tid/rast) ansvarar rökaren för att visa hänsyn genom att inte ta med sig röklukt tillbaka in på arbetsplatsen via exempelvis kläderna.
- Rökning (under ledig tid/rast) ska ske på behörigt avstånd från verksamhetens byggnad eller på anvisad plats. **Observera** att områden vid skol-, förskole- och fritidsgårdar ska vara helt rökfria, här inkluderas även områden vid utbildningsplatser exempelvis för grundläggande vuxenutbildning.
- Ersättningsprodukter (exempelvis e-cigarett) som liknar originalet ska ej användas så att missförstånd kan uppstå.

Information

- Information ska finnas inom och i anslutning till kommunens lokaler.
- I samband med anordnande av arrangemang ansvarar arrangerande tjänsteperson för att gästföreläsare och talare informeras om kommunens ställningstagande.
- Policyn ska ingå i introduktionsmaterialet som lämnas till samtliga nyanställda i Bjurholms kommun, information ska även lämnas vid vikarieanskaffning.
- Information gällande rök- och tobaksbruk i kommunens verksamheter ska lämnas i samband med åtagande av förtroendeuppdrag i Bjurholms kommun
- Information gällande kommunens ställningstagande enligt denna policy ska lämnas till personer som utför uppdrag åt kommunen.

Anställda som avser sluta med tobak

Arbetsgivaren erbjuder, via personalavdelningen, stöd till anställda som avser sluta med sitt tobaksbruk. Det stöd arbetsgivaren erbjuder redovisas nedan.

1. Mot uppvisande av kvitto ersätter arbetsgivaren hälften av erlagda kostnader vid besök hos hälsocentral avseende tobaksavvänjning.
2. Deltagande i tobaksavvänjningsprogram via folktandvården bekostas av arbetsgivaren.

Inför påbörjande av ett program eller liknande samråder ansvarig chef med personalavdelningen i syfte att klargöra att aktivitet ersätts av arbetsgivaren. Anställd deltar i avvänjningsprogram på sin fritid, ej under betald arbetstid.

Ersättningen kan maximalt uppgå till alternativt motsvara 1 000 kr per anställd, enligt punkt 1.

Arbetsgivaren ersätter maximalt ett avvänjningsprogram per anställd, enligt punkt 2.

Arbetsgivaren ersätter inte kostnader för ersättningsprodukter eller läkemedel i samband avvänjning.

Revidering

Policy och riktlinjer ska revideras en gång per mandatperiod eller då behov uppstår.